

Remissyttrande

Kamerabevakning i offentlig verksamhet - lättnader och utökade möjligheter (SOU 2024:27)

Sveriges Allmännyttas är bransch- och intresseorganisationen för 322 allmännyttiga kommunala och privata bostadsföretag, med tillsammans cirka 1 miljon lägenheter. Vi bistår våra medlemmar så att de kan vara långsiktiga och konkurrenskraftiga aktörer på bostadsmarknaden. På så sätt bidrar vi gemensamt till en hållbar utveckling – ekonomiskt, miljömässigt och socialt.

Sveriges Allmännyttas synpunkter

Sveriges Allmännyttas synpunkter begränsas till de förslag som får eller kan få konsekvenser för medlemsföretagen.

Allmänt

Sveriges Allmännyttas anser att tillståndsförfarandet vid kamerabevakning innebär en betydande administrativ börda och att lättnader är välkomna. Ökad användning av kamerabevakning kan dock öka risken för intrång i den personliga integriteten, men de lättnader som föreslås framstår som proportionerliga i förhållande till nyttan.

11.6.2 Ett helt avskaffat tillståndskrav för alla

Sveriges Allmännyttas tillstyrker förslaget att kravet på tillstånd för att kamerabevaka på plats dit allmänheten har tillträde ska tas bort för samtliga aktörer som omfattas av det. Därmed minskar den administrativa bördan och det blir enklare att vid behov införa kamerabevakning. Det är rimligt att den som kamerabevakar samtidigt får ett krav på sig att självständigt tillämpa en intresseavvägning.



12.2 Förutsättningar för kamerabevakning ska regleras i kamerabevakningslagen

Sveriges Allmännyttas tillstyrker förslaget att förutsättningar för kamerabevakning som bedrivs av myndigheter eller andra än myndigheter som utför en uppgift av allmänt intresse ska regleras i kamerabevakningslagen även när tillståndskravet slopas.

12.4 En ändrad systematik och en bestämmelse som tydliggör vilka regler som gäller för vem

Sveriges Allmännyttas tillstyrker förslaget att systematiken i kamerabevakningslagen ska ändras på så sätt att det finns regler som endast gäller för

1. myndigheter och andra än myndigheter som utför en uppgift av allmänt intresse i verksamhet som inte är brottsbekämpande, och
2. brottsbekämpande myndigheter i brottsbekämpande verksamhet.

13.7.1 En bibehållen intresseavvägning och vissa förtydliganden för en enklare tillämpning

Sveriges Allmännyttas tillstyrker förslaget att verksamhet för vilken personuppgiftsbehandlingen inte regleras i brottsdatalagen eller lagen säpodatalagen ska, om det är nödvändigt, få bedrivas

1. av en myndighet för att utföra en uppgift av allmänt intresse som är fastställd i lag eller annan författning, kollektivavtal eller beslut som har meddelats med stöd av lag eller annan författning, eller som ett led i myndighetsutövning enligt lag eller annan författning, eller
2. av någon annan än en myndighet för att utföra en uppgift av allmänt intresse som är fastställd i lag eller annan författning, kollektivavtal eller beslut som har meddelats med stöd av lag eller annan författning.

Sveriges Allmännyttas tillstyrker förslaget att sådan bevakning endast ska få bedrivas om intresset av bevakningen väger tyngre än den enskildes intresse av att inte bli bevakad och att denna bedömning ska göras även när platser dit allmänheten inte har tillträde ska bevakas.

13.7.2 Vad som särskilt ska beaktas i intresseavvägningen

Sveriges Allmännyttas tillstyrker att den intresseavvägning som för närvarande tillämpas inom ramen för tillståndsförfarandet, även fortsättningsvis ska gälla för kamerabevakning som bedrivs av myndigheter och andra än myndigheter som utför en uppgift av allmänt intresse, i verksamhet som inte är brottsbekämpande. Det är bra att det förtydligas vad som krävs för att bevakningsintresset ska väga tyngre än integritetsintresset.

13.7.3 När bedömningen ska göras

Sveriges Allmännyttatillstyrker förslaget att den kamerabevakande aktören ska göra intresseavvägningen innan kamerabevakningen påbörjas. Det framstår som en självklarhet.

13.7.6 Bestämmelser som hänvisar till regleringen om konsekvensbedömning och förhandssamråd ska införas

Sveriges Allmännyttatillstyrker förslaget införa bestämmelser i kamerabevakningslagen som hänvisar till EU:s dataskyddsförordning vilken reglerar när konsekvensbedömning ska göras och förhandsbesked ska begäras hos tillsynsmyndigheten.

13.8.2 Det ska införas en rättslig grund för kommuners kamerabevakning

Sveriges Allmännyttatillstyrker förslaget en särskild bestämmelse ska införas i lagen om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete som anger att kommuner får bedriva kamerabevakning i syfte att verka för trygga och säkra offentliga miljöer. Bestämmelsen säkerställer att det finns en rättslig grund för kommuner att bedriva kamerabevakning i dessa syften.

15.4.1 Ett förteckningskrav

Sveriges Allmännyttatillstyrker förslaget att den som är ansvarig för kamerabevakning ska föra förteckning över pågående bevakning, vilken på begäran ska lämnas till tillsynsmyndigheten, och som ska innehålla uppgifter om

1. adress eller annan jämförbar uppgift för den plats som bevakas,
2. typ av plats som bevakas,
3. syftet med bevakningen,
4. bevakningen omfattar ljudupptagning eller annan särskild teknik, och
5. en bedömning enligt intresseavvägningen har gjorts och vilket datum den senaste bedömningen gjordes.

15.4.2 Bedömningen enligt intresseavvägningen ska (fortsatt) dokumenteras

Sveriges Allmännyttatillstyrker förslaget att myndigheter och andra än myndigheter som utför en uppgift av allmänt intresse ska dokumentera bedömningen enligt intresseavvägningen. Kravet ska gälla både när bedömningen ska göras inför påbörjandet av en ny bevakning och på grund av ändrade förhållanden. Dokumentationskravet ska gälla oavsett om bevakningen sker i brottsbekämpande eller annan verksamhet.



15.5.2 Sanktionsavgifter vid överträdelse av dokumentations- och förteckningskravet

Sveriges Allmännyttta tillstyrker förslaget att tillsynsmyndigheten ska få ta ut en sanktionsavgift om den som bedriver kamerabevakning bryter mot kravet på att dokumentera bedömningen enligt intresseavvägningen eller bryter mot kravet på att föra en förteckning över kamerabevakningen. Bestämmelserna om sanktionsavgifter framhåller vikten av dokumentations- och förteckningskravet och fungerar som ett incitament för aktörerna att efterleva regleringen.

Stockholm den 14 juni 2024

Anders Nordstrand
Vd